

"Stajerc" izhaja vsaki pecek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 10 v

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodšli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oglasno uredništvo ni odgovorno. Cena oglasov (inzeratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1— Privlačnost oglasov se cena primerno znižuje.

Štev. 53.

V Ptuj v nedeljo dne 31. decembra 1916.

XVII. letnik.

1917.

Počasi gredo kolesa jeklenega časa in vendar tudi hitro. Zdi se nam, da se komaj oddahnemo in že prihaja novo leto.

Novo leto! Tretjič je doživljamo v tej grozoviti svetovni vojni, ki prekaša najhujše fantazije zblaznelih umetnikov. 1915, 1916 in zdaj 1917! Tri številke, tri letnice, kakor jih človeštvo od 30-letne vojne sem več ne pozna. In tudi naši potomci bodo enkrat z začudenjem gledali drobne železne prstane s temi številkami, spomine svojih pradedov na veliko vojno, v kateri je več kot polovica človeštva stala z morilnim orožjem na bojiščih. V kolikor pa bodo naše same železne pesti tega peklenega časa puzile še par let po zaželenemu miru živeti, spominjali se bomo in sami s strahom na to katastrofo in prekrizevali se bomo, da bi tak udarec groznega človeštva nikdar več ne zadela...

Zdaj stojimo sveda sami sredi valovja razburjenega morja, sredi švigajočih bliskov in nezasičenega orkana. Od naših prstov teče kri, na naših licah je beda zapisana, v naših očeh žari blazni ogenj, — in nemogoče je, da bi hiadnokrvno presojali tajnostne sile tega klanja. Le dvoje nam stoji vpisano z neizbrisljivimi črkami v dušah: da krivda nima naši strani, da mi nismo povzročili to človečansko nesrečo, ki grozi pokopati pod razvalinami vse kulturo in vse blaginje stoletnega dela, — ter da izvršujemo le svojo dolžnost, zapovedano od zemlje domovske, od katere nas nobena sila ne more odtrgati, ki jo ljubimo, ne iz prinčnega zunanega čuta, marveč iz naravne večne sile človeškega bitja...

Te dve misli, ta dva dejstva nas držijo pokonci. Iz njih črpamo moč, da vzdržujemo v najtežjih hipih in da se žrtvujemo zahtevam časa.

Te dve misli pa si bomo rešili tudi v novo leto, od katerega upamo in vse globoko iskrene svoje duše, da nam prinese uničenje človečanskega hrepenenja po skorajšnjem miru... po nehanju prelivanja krvi... po spomlad človeštva s svetom ljubezni med vsemi, ki nosijo Božje obličje...

Zelimo si sreče v novem letu, tako iskreno, tako globoko, kakor morda še nikdar prej. Vam tam zunaj v strelskih jarkih ob vročih cevih kanonov, v večnem snegu obmejnega gorovja, na sinjem morju, pod valovjem in v zraku... In vam v zaledju, v deželah bede in trpljenja, v krajih solz in obupa...

Srečno novo leto vsem, leto zmagovitega miru in začetka novega človečanskega dela! Bog pomagaj!...

Svetovna vojska.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Dunaj, 21. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. V gorovju vzhodne Valahije porušeno artiljerijsko delovanje. — Armada nadvojvode Jožefa. Tudi včeraj so poskusili Rusi, polastiti se tunelske postojanke pri Mesticanescu. Pet od močnega artiljerijskega ognja spremljenih navalov izšlo se je na trdnem izdiranju črnovojniškega orožniškega regimenta pri izbornem učinkovanju naše artiljerije. — Fronta princa Leopolda. Pri c. in k. četah potekel je dan mirno.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar za poročati.

Namestnik generalstabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Berlin, 21. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprekta. Severno od Araxa bili so angleški oddelki, ki so bili po močnem ognju v naše najprednejše järke vdrli, s protinankom vrnjeni. Na obeh bregovih Somme olajšalo je vreme bojno delovanje artiljerije, ki se je v posameznih oddelkih do velike ljutosti povisalo. Zapadno od Villers-Carlouneia vdrla so gardni grenadirji in vzhodno-pruski musketirji v učinkujočim ognjem močno razdrte postojanke in so se vrnili po razstrelbi nekaterih bivališč s 4 oficirji in 26 moč na vjetih ter eno zaplenjeno strojno puško po povelju v lastne čete nazaj. — V mnogostevnih zračnih bojih in z našim odporom ognjem izgubil je sovražnik v pokrajini Somme 6 letal. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri večinioma neznatnem artiljerijskem ognju nobeno infanterijsko delovanje večjega obsega. Ob fronti Ceisne bilo je več francoskih patrolj zavrženih.

Vzhodno bojišče. (Glej avstrijsko poročilo!)

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 22. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. Nobeni pomembni dogodki. — Armada fronta nadvojvode Jožefa. Na obeh straneh doline Trotus brezuspešna sovražna podjetja. — Fronta princa Leopolda. Nemške čete sunile so skozi dve sovražni postojanki do Zwyzya in se vrnile s plenom in vjetimi.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalstabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 22. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Blizu obrežja, v pokrajini Somme in na vzhodnem bregu Maase je bilo artiljerijsko delovanje v nočnih urah povisano. Ob Yseru smo dvignili neko belgijsko stražo.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob Dáni in Stochodu trajal je ruski artiljerijski ogenj dalje časa. Sunek dveh sovražnih kompanij južno-vzhodno od Rige bil je zavrnjen. Severno-zapadno od Zalosce vdrla so nemške napadalne čete v dve predajšnji postojanki Rusov in v vas Zwyzyn ter so se vrnile po razstrelbi starih minskih metalcev s 34 vjetimi in 2 strojnima puškama. — Fronta nadvojvode Jožefa. Nekaj pomoni napad nasprotnika pri Cuelemeru se je izjalovil. — Armada Mackensen. V Veliki Valahiji so položaji na sprevenili. Armada v Dobrudži je napredovala in odvzela Rumunom na vjetih 900 moč. — Makedonska fronta. Ob Strumi patroljske praske.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

16 bark na enem dnevu potopljenih.

K.-B. Berlin, 22. decembra. Po doslej doslih poročilih bilo je v zadnjih 24 urah 16 bark s skupno vaebo 22.000 ton potopljenih, med njimi 10 sovražnih bark.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 23. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. V oddelku Mesticanesci so avstro-ogrski čete več ruskih sunkov zavrnile.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar za poročati.

Namestnik generalstabnega šefa pl. Höfer, fml.

Izliv Donave dosežen.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 23. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada vojvode Albrehta. V ovinku Yperna in Wytshaete dosegel je včeraj artiljerijski boj znatno silo. Južno-vzhodno od Yperna napadli so angleški oddelki; bili so povsod z ognjem, na eni strani v bližinskem boju, nazaj prepodeni. Južno od Boesinghe vdrla je več patrolj v sovražne järke in so prinesle nazaj vjete, strojne puške ter drugi plen. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob fronti Maase in v Champagni le neznatno ognjeno delovanje. V Vogeza, severno-zapadno od Münstera, dvignila so nemška poveljstva neko pomorsko sapno stražo. Pri Frapelle vzhodno od St. Dié in južno od kanala Rhein-Rhone bili so po močni artiljerijski pripravi napadajoči francoski oddelki zavrnjeni.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. V gozdnih Karpatih večkratna patrolska podjetja, pri katerih smo dobili vjete in zbrane puške. Južno od Meštice nasečili vželi so avstro-ogrski oddelki zopet neko zadnjič Rusom zapuščenjo prednjo postojanko. — Armada Mackensen. V Dobrudži naskočile so zvezne čete več ruskih postojank zadajšnjih straž in so zasidle Tulcea ob spodnji Donavi. Število vjetih se je povečalo na več kot 1600 mož, plen pa znaša več strojnih pušk. — Makedonska fronta. Ob jezeru Doiran artiljerijski oženj, v pokrajini Strume boji prednjih straž.

Prvi generalkvartirni mojster
Ludendorff.

Nemci zmagovalci v bitki ob Sommi.

K.-B. Berlin, 23. decembra. Wolfvov urad poroča: Nekaj dni sem se Sommo v vojnih poročilih obeh strank komaj omenjal. Celo bitka ob Sommi je dejansko dokončana. Ko so se pred več kot štirimi tedni zadnji infanterijski sunki klavno izjalovili, je ponehal tudi ogenj francoske in angleške infanterije v taki meri, da je postalo braniteljem mogoče, svoje obrambne naprave, ki so obstopale mestoma le iz zbitih jarkov in grnatih odprtin, nanovo izgraditi. Tedni relativnega mira, ki so jih opesani napadalci branitelju prisiljeni pustiti morali, započeli so usode bitke ob Sommi enkrat za vselej. Danes je nastal ob celi fronti Somme zopet zistem izžidanih jarkov. Celo pred najprednejšimi črtami je potegnjena izlatna zica. Celo tukaj leži posadka zopet v globokih in pred strelji varnih rovih. S tem so vse žrtve in ves napor petih mesecev sovražne ofenzive zaman ostali. Ako bi se Angličani in Francozi še enkrat upali napasti, potem morajo zopet nanovo začeti, samo da so danes črte (nemškega) branitelja močnejše, kakor dne 1. julija; kajti za prvemu v delokrogu sovražnega ognja vstvarjenemu zistem jarkov pričakuje več kot en tucat najmočnejših, v vsem miru in z vsa skrbnostjo izgrajenih obrambnih črt nasprotnika. Kako izredno oslabiljena je francoska ofenzivna sila ob Sommi, izvira iz dejstva, da tudi lepo vreme zalnjih dni, pri katerem so zmurznjena tla celo rabo tankov dovolila, od njih ni bilo uporabljeno za kak napadalni čin. Ista pasivnost vladala je v zraku. Pri jasnemu nebu vozijo nemška bojna brodirja proti zapadu. Od tolikokrat hvaljene angleške premoči v letalstvu je postalo vse tiho. Britsko poročilo od 21. decembra, na katerem dnevu je vladalo dobro vreme, je moralo samo navesti 4 lastnih letal kot pogrebanih, medtem ko zamore navesti le eno sovražno letalo kot uničeno. Bitka ob Sommi je končala torej s polno zmago nemškega orožja.

Čudež.

(Po grški „Tagespost“.)

„Moje čustvo mi pravi, Vi stajarski in koroski sinovi. Vi ljubi možje in bratje, da je ta sveta noč zadnja, ki jo ne praznujete ob belo pokriti mizi, med otroškimi obrazy, pred visoko napolnjenimi krožniki — kajti zgodil se je čudež ...“

Tako je govoril vojni kurat in dvigal svojo malo postavo, kakor da bi ga prešinila nakrat misel, ki mu je bila zaklicana od tam nekje iz daljav. Sivi, razkriti možje v mali vaški cerkvi, ki so stali v vrstah pred njim, dvignili so malo glave in so pogledali in njih oči so obvisle na ustih pridigarja.

„Ja, v kolikor zamore en človek to reči, jaz verujem, da ta vojna ne bode dolgo kot divja zver skozi zrak letala, kot strupeni črvi zemljo prelazila, kot jekleni morski volk čakala v valovju na ljudi in jih požirala — kajti čudež je viden. Mi vsi smo ga pričakovali, kajti voogi so tisti, ki ne gradijo na

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 24. decembra. Uradno se danes razglasi:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Severno doline Uza se je neki sovražni oddelki na visocini Magiarosa utrdil. — Fronta princa Leopolda. Eno naših lovskih poveljstev prekoračilo je Bystrzyco-Solotwyno, vdrlo skozi obrambne naprave v neko sovražno prednjo postojanko južno-zapadno od Bohorodczany, premagalo posadko in se vrnilo polnoštevilno po razrušenju obrambnih naprav.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Na kraški visoki planoti deloma živahnejši artiljerijski oženj. Drugače nespremenjeno.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Zmagoviti pomorski boj.

K.-B. Dunaj, 24. decembra. Uradno se danes poroča:

Dogodki na morju.

V noči od 22. na 23. decembra so pri nekem sunku štiri naših razruševalcev v čisti Otranto dva oborožena stražna parnika v artiljerijskem boju potopili. Pri vručju se jim je pot od najmanj šest sovražnih razruševalcev mogočnejšega in hitrejšega tipa, v kolikor znano „Indomiter“, preložilo. Pri predoru prišlo je do ljutega topovskega ognja, pri kateremu je bil en sovražni razruševalcev s streljanjem razgan in je oblezal, najmanj trije sovražni razruševalci pa so bili na bližnji distanci mnogokrat zadeti ter v beg ognani, med njimi tudi en razruševalcev nekoga se močnejšega neznane tipa. Od naših razruševalcev je bil eden dvakrat v kabino zadet, drugi pa enkrat. En mož je mrtev, nobeden ranjen.

Mornariško poveljstvo.

Nemška uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 24. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na obeh straneh od Wieltje pri Ypernu napadli so angleški oddelki pod močnim nečimom ognja v jutranji zori naše postojanke; bili so zavrnjeni. Na ostali fronti vladalo je pri slabem vremenu le neznatno ognjeno delovanje.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. V zasneženih gozdnih Karpatih se je v pokrajini Ludowe in Kiribabe topovski oženj povečal. Zapadno doline Uza je pričel Rus zopet z napadom. Po enem ponorečem sunku posrečilo se mu je, utrditi se na visocinah Wagiarosa.

Čudeže. Bili so med nami taki, ki so menili, Gospod bode z gorčim mečem iz oblakov prišel in narodom „Stoj“ zaklical. Ki so menili, da bode ločil bojne vrste, kakor je ločil enkrat vodno zidovje Rdečega morja, ali da bode dal znamenje svoje jeze vsem, ki morijo, in da bode solnce vstaval. Ne. Kaj bi bil Bog, ki le od zunaj suje ...! To ne bi bil čudež, to bi bilo nasilje. Čudež se je zgodil, je in živi v nas samih, je našel moč in obliko v onih možeh, ki so nam nepreračunljivo pomoč prinesli. Gre med nami okrog, in mi ga ne vidimo, in nočemo vsled tega nanj verovati. Zadržal je čudež naše sovražnike, da od robov niso vdrli v naše dežele. Vodial nas je od najskrajnejšega „Thule“ pa do „Pontusa“ zmagovito, razbil je napačne kralje in je postenim pustil roko v mir ponuditi, in ta vesela vest — mir — enkrat v svet vržena, ne more več iz nje izginiti. Zamore se jo zasramovati, zoper njo kričati, jo tajiti — pozabiti jo ne more nikdo več: vse oči vidijo svitlo sled. Čudež pa je bil ponizen: bila je življena dolžnost. Religija žrtve.

— Armada Mackensen. Vsled operacij v Dobrudži bil je sovražnik potnjen v severno-zapadni kot dežele. Severni breg Donave na obeh straneh Tulcea leži pod ognjem naših topov. — Makedonska fronta. Med Vardarjem in jezerom Doiran je ležal močni angleški oženj na nemških in bolgarskih postojankah. V večernih urah napadajoči bataljoni bili so krvavo odbiti.

Prvi generalkvartirni mojster
Ludendorff.

Nemški plen na vojnem materijalu.

Nad 11.500 kanonov, 3.900 strojnih pušk in 1.700.000 pušk.

K.-B. Berlin, 24. decembra. Plen na vojnem materijalu, ki ga je Nemčija sovražnikom odvzela, da se le približno dognati, ker se je zaplenjeni vojni materijal mnogokrat takoj zopet proti sovražniku rabil. Zamore se poročati torej le številke v Nemčiji spravljenege plena.

Ze pred rumunsko vojno znašal je ta plen mnogo nad 11.000 kanonov z okroglo 5 milijoni krogelj, 3.500 strojnih pušk, okoli 1 1/2 milijona pušk in karabinerjev in okroglo 10.000 municijskih vozov.

K temu pride še do 14. decembra računani jako znatni rumunski plen, namreč okoli 500 kanonov, 400 strojnih pušk, 200.000 pušk in jako veliko število vojnih vozov.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 25. decembra. Uradno se danes razglasi:

Vzhodno bojišče. Armada p. Mackensen. Bojerno delovanje postaja v ravnih frontnih oddelkih živahnejše. — Fronta nadvojvode Jožefa. Na katerih tokah bili so ruski poizvedovalni oddelki zavrnjeni. — Fronta princa Leopolda. Pri Lysiecu je neko lovsko poveljstvo mnogo izkušenega c. in k. inf. reg. st. 16 v nekem nočnem boju prednjih straž mnogokrat močnejšega sovražnika z bajonetom nazaj vrglo in mu prizadelo težke izgube; tedi vsi drugi napadalni poskusi Rusov so se izjalovili.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemška uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 25. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri Wytschete mestoma močni artiljerijski boj.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Južno-zapadno od Stanislava zavrnile so avstro-ogrsko prednje straže pri Lysiecu več ruskih sunkov. — Fronta nadvojvode Jožefa. V pokrajini Cimbroslave Wlk. vrgle so naše predno polje

„Sluzim!“ Sluzili ste ji na neizrecno težavnih potih, v viharju sovražnih topov; nje je služil tihi vojni računalnik in mislec ob mazi zemljevidov, ki je izsilil zadnje moči svojemu duhu, služili so ji vsi, ki so šli do najskrajnejšega ... Nje je služil mož, v katerem se vsi drugi settevajo, ki je misel dolžnosti od cele vrste pradedov kot dedščino prevzel, kakor svoje truplo — ne slučaj je en Hindenburg, marveč čudež, katerega je Gospod skozi stoletja pripravil, dokler ga ni pustil v pravem trenutku na svitlo stopiti, v največji bedi! In ta čudež je vstvaril druge. Zgodilo se je, da so vsi narodi, ki so bili zoper nas, nam pajčolan raz oči vzeli in da mi zdaj nas same in moč v nas vidimo; da so tisti, ki so nas napadli, nas okrepčali in ojačili, da so narodi, ki so se zoper nas dvignili, na našem napredku pomagali, da postane naša stanovalna hiša, ki so jo mislili zagazati, kakor tat v noči, se trdnjaja in prostornejša, ta sirna hiša vzhoda ...

Ali ni bil to čudež ... Stajarski sinovi, koroski sinovi ...?

obvladajoče patrolje več ruskih oddelkov nazaj. Severno od Soosmezó v dolini Ottoz prisilili je naš odporni ogenj dvakrat napadajoče Ruse, da se umaknejo nazaj. — Armada pl. Mackensen. V Veliki Valahiji so se razvili novi boji. Dobrudša-armada vzela je Isaceea in stoji v napadu na mostičje Macin.

Prvi, generalkvartirnojest Ludendorff.

Uspesna bitka v Valahiji.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.B. Dunaj, 26. decembra. Uradno se danes razglasi:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. V Veliki Valahiji trajajo boji naprej. Nemške in avstro-ogrske čete vzele so v naskoku, prodirajoče na obeh straneh od Buzena v Brailo vodeče železnice. močne ruske postojanke pri Filipesci. Tudi v prostoru od Romnicu-Sarata smo napredovali. Število v zadnjih dneh v Valahiji vjetih Rusov znaša več kot 5500 mož. — Armada nadvoje Jozefa. Južno-zapadno od Sulte in južno od Dorna-Watre tipala so ruska poizvedovalna poveljstva brezuspešno proti našim postojankam. V gozdnih Karpatih nanovo oživljajoči se topovski boj. — Fronta princa Leopolda. Ničesar pomembnega.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalstabnega šefa pl. Höfer, fml.

Rad 5500 Rusov vjetih.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.B. Berlin, 26. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V posameznih oddelkih Ypocr-fronte na obeh straneh kanala od La Bassée in zapadno od Lensa se je artiljerijsko delovanje povečalo. Sunki močnih angleških patrolj oili so večkrat zavrnjeni.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob spodnjem Stochodu je bila ruska artiljerija živahnješa nego drugače. Severno-zapadno od Lucka se je pri nekem podjetju nemških oddelkov 16 Rusov vjelo. — Fronta nadvojvode Jozefa. Na visotini Ludove v gozdnih Karpatih močni topovski ogenj. V dolini Neagra se je izjalovil neki sunek ruskih oddelkov. — Armada Mackensen. Pri bojih v ravnini Velike Valahije in ob robu gorovja južno od Rimnicu-Sarata smo v zadnjih dneh 5500 Rusov vjeli. Včeraj so naskočile mnogokrat izkušene neizlake divizije z dodeljenimi avstro-ogrnimi bataljoni krepko brunjeno vas Filipesci ob železnici Buzen-Braila in na obeh straneh od nje močno utrjene postojanke Rusov. — Makedonska fronta. Uspesni patroljski sunki bolgarske infanterije severno-zapadno od Monastira. Ob Cer-ni menjajoči ljuti artiljerijski ogenj.

Prvi generalkvartirnojest Ludendorff.

Čez leta, ko bodele sedeli zopet ob belo pogrnjeni mizi med otroci, med vnuki, ljubi ljudje, ne bodele hoteli morda nikdar pogrešati težkega časa, ki ste ga pribili tukaj med smrtjo in ranami, samotni, odtrgani od življenja, časa, ki Vas je blagoslovil, ko Vas je navidezno proklinjal, časa, ki je izpolnil čudež ...

In kurat je pogledal čez tihe vrste mladih glav: videl je moleče boritelje, kakor da bi bili sami svoji pradedje, ki so bili naslikani na podobah Cranacha in Holbeina in Dürera, boritelje zvestobe in dolžnosti; in razumel je, da ista pravna in miselna sila vodno zopet ista trupla, iste moče nanovo vstvarja ... Zadnjo večerno solnce svetilo je v tiho cerkev ... nebeški svet je obsijal čakajoče moze, služabnike velikega čudeža, ki je nesmrten. T. K. R.

Fellerjev dobrodejni, oživljajoči rastlinski esenci fluid z zn.

„ELSA-FLUID“ tolažiti bolečine.

Prodajne cene: 12 steklenic franko 6 kron. Lekarna E. V. Feller, St. Hubert, Elsa-trg št. 241 (Hrvatko). Čez 100.000 zahtevalnih pism in zdravniških priporočil. 502

Hrepenenje po miru.

Mirovna nota Švice.

Sporazumno z Wilsonom.

K.B. Bern, 23. decembra. (Schweiz. Dep. Ag.). Včeraj, dne 22. decembra 1916 je švicarski Zvezni svet vladam vojujočih se držav sledečo noto poslal:

Predsednik Združenih držav Amerike, s katerim je švicarski Zvezni svet, peljan od svoje vroče želje po kmalušnjem dokončanju sovražnosti, pred nekaj časom v dotiko stopil, imel je prijaznost, naznaniti Zveznemu svetu vladam centralnih in ententnih sil dostavljeno mirovno noto. V tej noti označuje prezident Wilson visoko željočnost mednarodnih sklepov v svrhu sigurnega in trajnega preprečenja katastrof, kakor je ta, pod katero sedaj narodi trpijo. Naglašja v zvezi s tem zlasti potrebo, dovesti do konca sedanje vojne. Brez da bi sam delal mirovne predloge ali ponujal posredovanje, oneja se na to, da sondira, jeli sme človeštvo upati, da se je približalo blagru miru. Izredno zaslužna oseba inicijativa predsednika Wilsona našla bode mogočni učinek v Švici. Zvesta dolžnostim, ki izvirajo iz držanja najstrožje nevtiralnosti, v enakem prijateljstvu z državami obeh v vojni stoječih skupin sil stoječa, kakor otok sredi valov vojne grozovite vojne narodov ležeča, v svojih idealnih in materijelnih interesih najboljše ogrožena in oškodovana, je naša dežela od globokega hrepenenja po miru napolnjena in pripravljena, spomagati s svojimi slabotnimi močmi, da se neizmerno trpljenje vojne, ki se ji predočuje vsak dan vled dotika z interniranci, težko ranjenimi in evakuiranci, napravi konec in vstvari podlago za blagostno skupno delovanje narodov. Švicarski Zvezni svet prime torej veselo za priliko, da stremljenja predsednika Združenih držav Amerike podpira. Čutil bi se srečnega, ako bi zamogel delovati na katerikoli še tako ponižni način za približevanje v vojni stoječih narodov in za doseg trajnega miru.

Amerika in mir.

Zdaj se je tudi predsednik Združenih držav severne Amerike Wilson oglašil in podal vojujočim se silam mirovno noto. Uradno se poroča o tej stvari takole:

K.B. Amsterdam, 22. decembra ob 3. uri 57 minut zjutraj. Angleški tiskovni urad objavlja vsebino note, katero je naslovil predsednik Wilson na vse vojskujoče se države. Nota vzpodbuja, naj se kmalu izrabi prilika, da se od narodov, ki se vojskujejo, izve, kako da sodijo o pogojih, po katerih se more končati vojna in o pripravah, ki bi jamčile, da bi več ne izbruhnil podoben spor. Predsednik pravi, da je nekoliko v zadregi, da bi podal v sedanjem trenutku navodila, ker bi se lahko zdelo, da jih je povzročila pred kratkim izvedena ponudba orednih vesil. Njegova opozoritev pa ni s tem nikakor v zeti. Predsednik Wilson opozarja, da so smotri, ki jih vojskujoče se velesile na

obeh straneh zasledujejo, pravzaprav enaki, namreč: zavarujejo naj se pravice in privilegiji slabih narodov in malih držav. Vsak želi, naj se v bodoče prepreči ponovitev take vojne. Vsakdo bi rad pozorno pazil, da bi se ne ustavljale take sovražne zveze, ki bi motile ravnotežje velesil, a vsakdo je tudi pripravljen, da proučuje vprašanje o ustanovitvi take lige narodov, ki bi zagotovila mir. Wilson priporoča, naj se primerjajo nazori o pogojih, ki morajo prednjačiti končnim pogodbam za doseg svetovnega mira. Nobena obeh strank ni do zdaj naznanila natečnih smotrov, ki bi njo samo in njene narode mogli zadovoljiti. Predsednik ne predlaga nobenega miru, marveč le preiskuje za to, da bi svet izvedel, kako blizu da je mir. Predsednik bi bil srečen, če bi sodeloval in če bi celo iniciativno prevzel.

K.B. London, 21. decembra. (Kor. ur.) Reuter poroča iz Washingtona: Državni tajnik Lansing je izjavil:

Nota predsednika Wilsona se ni poslala radi materijelnih koristi Amerike, marveč ker vojskujoče se velesile na obeh straneh vedno bolj zahtevajo tudi prave pravice Amerike; položaj postaja za to vedno bolj kritičen. „Sami se tiramo vedno bližje robu vojske“, je rekel državni tajnik, „pravico imamo za to, da izvem, kaj da hočejo vojskujoče se države, da moremo svoje bodoče stališče določiti. Merodajna za njo ni bila ne nemška ponudba in tudi ne govor Lloyda Georgeja“. Pozneje, ko je govoril z Wilsonom, je Lansing izjavil, da Združene države svoje nevtiralne politike v nobenem oziru niso izpremenile.

Tako govorijo uradna naznanila. Wilsonova nota že zaradi tega ni posebno simpatična, ker je stala Geverna Amerika doslej z vsem svojim denarnemu žaklju podobnima srcem na strani naših sovražnikov, čeprav se ni upala direktno nastopati. Boljša kakor vse slarke Wilsonove note bi bila ednostavna prepoved izvažanja orožja in streliva iz Amerike. Potem bi bila vojna kmalu končana!

Avstrijski odgovor Ameriki.

K.B. Dunaj, 26. decembra. C. in kr. vlada je v sporazumu z zveznimi silami podala amerikanskemu poslaniku sledeči odgovor:

„V odgovor dne 22. t. m. od njeg. ekselence g. amerikanskega poslanika meni sporočenega Aide memoire. ki vsebuje predloge g. predsednika Združenih držav Amerike za izmenjavo misli med sedaj v vojnem stanju se nahajajočimi silami v svrhu mogočega uresničenja miru, naglašja c. in k. vlada predvsem, da se pusti od istega duha prijateljstva in dobrohotnosti, ki se izraza v plemenitih nazorih g. predsednika, tudi od svoje strani pri presegovanju istih voditi. G. predsednik ima cilj pred očmi, stvariti temelj za uresničenje trajnega miru, pri čemur ne želi preudicati izbiri poka in sredstev. C. in k. vlada smatra kot najprimernejšo pot k temu cilju neposredno izmenjavo misli med vojujočimi se silami. Nadaljša svoja izjava od 12. t. m., v kateri se je izjavila pripravljeno, vstopiti v mirovna pogajanja, počasti se stem, predlagati kmalušnji sestanek zastopnikov vojujočih se sil v nekem kraju nevtiralnega inozemstva. C. in kr. vlada soglasna tudi z naziranjem g. predsednika, da bode šels po končanju te vojne mogoče, korakati k velikemu in zaželjenemu delu preprečenja bodočih vojen. V danem trenutku bode rada pripravljena, skupno z Združenimi državami Amerike posoditi svoje sodelovanje uresničniti te naloge.

(Skoraj popolnoma enaki odgovor podala je Ameriki tudi naša zaveznica Nemčija).

Angleška proti miru.

Prvi angleški minister Lloyd George je imel, sledeči govor:

Poslanska zbornica je pozdravila Lloyd Georgea z glasnim odobravanjem. Lloyd George je v svojem govoru izjavil tele misli: Izmena opozori o neukni noti se še ni vr-

silu, pač pa o govoru nemškog državnog kanceljera. Veseli me, da morem reći, da smo bili vsi — vsak zase — istih misli. Veseli me, da sta Francoska in Rusija prvi odgovorili. V imenu angleške vlade ta odgovor krepko podpiram.

Mož ali skupina ljudi, ki bi brez tehtnega vzroka hotela podaljšati sedanja strahna boja, bo imela na vesti strašni zločin, ki bi ga s celim oceanom ne mogli oprati. Ni prvi, da pomagamo vreći vojaški despotizmu. Spominjam na enega največjih teh despotov. Če se mu je pri izvedbi njegovih ničvrednih namenov zdelo umestno, se je zelo rad posluževal sredstva, nastopiti v maski mirovnega angla. Enkrat so bili naši predniki tako ukanjeni in oni sami in Evropa so to bridko občevali. Oni despot je porabil dobili čas, da je pripravil čete za še hujski napad na svobodo Evrope.

Zato nas sedanja notavznemirja. Predno se v ugodnem smislu bavimo s povabilom, moramo vedeti, da je Nemčija pripravljena pritrđiti edinim določilom, pod katerimi je mogoče doseči in ohraniti mir v Evropi. Ta so: Popolna vzpostavitev, popolno zadovoljenje in uspešne garancije. Pravi misel govora državnega kanceljera pa to odklanja.

V polemiki proti noti vpraša: Kako je spustovala Nemčija pravice drugih narodov v Belgiji in Srbiji? Ta nota in govor dokazuje, da se nasprotnik se ni naučil navadnega abc spoštovanja pravic drugih. Ali ne bo potem, če sedaj skrpucamo mir, oholi duh pruske vojaške kaste prevladoval? (Pritrjevanje). Fraze v noti so preračunane na to, da zapeljuje nemški narod, da preuša načrte pruske vojaške kaste, ki je vedno stremila za tem, storiti konec narodnemu obstoju Nemčije in sčobiti njegovega narodnega razvoja.

Zavezniki su pričeli vojno, da brnijo Evropo pred napadom pruskega vojaškega gospodstva, končati jo morajo s edinim koncem, ki jamči, da pruska vojaška kasta ne bo nikdar več motila miru Evrope. (Pritrjevanje). Odkar je v rokah te kaste, je bila Pruska vedno huđ, ohol, grozeč, železožerski, pogodbe teptajući sosed, ki je pokrajino za pokrajino jemal svojim slabotnim sosedom. Bila je vedno neajren in neprijeten sosed v Evropi. Celu mi, ki nas štiti široko morje, vemo, kako vznemirjujući faktorji so bili Prusi s neprestano grožnjom na morju. Kruta nespamet bi bila, če bi sedaj ne gledali na to, da se to rožljanje s orožjem, to ogrožanje vseh miroljubnih državljanaov smatra kot napad na mednarodno pravo.

Zato hoćemo potaknati, da slišimo, ktere pogoje in garancije ljudi nemška vlada. Do tedaj pa hoćemo rajši zaupati v nezlomljeno vojsko.

Lloyd George je nato govoril o potrebi izpopolnitve mobilizacije, da se pospeši zmaga in mir. Položaj ni grozeč, pač pa resen. Rumunski neuspeh je bila neurečica, ne izpreminja pa temeljev vojne. Upati je celo, da bo imel dobre posledice, ker je pokazal napake organizacije.

Glede ustave kabineta se je minister-ski predsednik skliceval na krepko sodelovanje delavstva.

Glede živilskega problema je naglašal, da je svetovna žetev odpovedala in da je bila angleška žetev majhna. Treba je vzeti produkcijo in razdelitev pod kontrolu, obenem pa se mora ves narod odpovedati luksusu in potratnemu življenju. Vlada smatra za potrebna drastična sredstva in bo v kratkem naznanila svoj načrt.

Glede kolonij je izjavil, da namerava v kratkem sklicati državno konferenco, da predloži dominionom ves položaj.

Odnosaji med zavezniki samimi zahtevajo već skupnega posvetovanja. Končno je izjavil Lloyd George, da je bila ena najbolj bolećih izkušenj njegovega življenja, da se je moral ločiti od Asquitha.

Nato je govoril Asquith iz najsprednje klopi opozicije, ter izjavil, da je njegova edina želja, dati na raspolago vse svoje izkušnje. V ostalem je podal pregled vprašanj,

ki jih je morala vlada rešiti od početka vojne na polju uprave, poljstva in gospodarstva z ozirom na vojno.

Zelo mnogo ljudi

trpi valod zaprtja ali lenivosti čreves in je samo znamenje zanemarosti, če se nič ne pokriži za odpravo tega zla. Kdor se ja se oćioci za vporabo odvajalnih sredstva, naj si isbere tako, ki boće imelo uspeh, lahka ni teška. Industrija proizvaja celo vrsto odvajalnih sredstev in raznih kemikalija, nadaje se na raspolago razne rudninske vode in končno rastlinska odvajalna sredstva. ki oćatoge iz zelisa. Znano je, da se rastlinske snovi najlaže prilagoće človeškomu organizmu, da je njih učinak najbolje lagoden in da se ućikujejo piti drateće, niti slabeće. Med rastlinskim odvajalnim sredstvi gre prvo mesto korenini rabarbare in se laće radi tega. Folgerjeve rabarbara kroglice s m. „Ela“-kroglice najbolj priljublene. Vahajujo tek in pospešuju pretavo, popućeje u kolcanje, krće v zelodu in gorćuće, ne slabe čreves in jih tćdi ženske in otroci radi zaviraju. Predvoćne cene: 6 steklenic polije za 4 kruno 40 vin. Iohannar E. V. Feller. Stubica, Elaa-trg šte. 241 (Hrvatsko). 501

Kronanje cesarja Karla na Ogrskem.

Zadnje dni tega leta se vrši v Budimpešti slavno krunanje cesarja Karla za ogrskega kralja. Na Ogrskem e morajo ravnati še po starih egah in ceremonijah, katerih program je glasom „Budimpeštovske korespondence“ sledeći:

Dan krunanja imata ob zbornici skupno krunaj-sko sejo, ki se prićne ob 6 uri zjutraj v poslanski zbornici. Nato oćidejo člani državnega zbora u ćerkev u trećnaji Budim, kjer se vrši krunanje. Tam se ubro vsi oni, katerim su prosili v ćerki rezervirani, nadvojvode, nadvojvode, dvorne dame, papćev nuncij, zbor diplomata, duhovniki in dostojanstvenici.

Kralj in kraljica se oćpećta iz dvora ob 9, v ceem-predvećem gala-vratu, na oćbeh straneć. dvorni lakaji peć in ogrska garda na konjih, drugi ućlećnici u vozovih. Spreved gre preko trga Sent György, skosi ulico Sent György, ćet trg Lias i celo Těrnok na trg Szentháromag, pred ćerkev, pred katero stoji ćotinja hovevov. Ob vhrću u ćerkuć sprejme vladarsko dvojico primas na belu dahovćine ter jma ućući krić u blagoslovitju vodo, nakć vstopita vćladarja s pćemstvom na desni strani u takovano kapelico Loretto, kjer se pripravljene insignije in kruna. Po rasporećbi u ćerki stopita kralj i kraljica uzeti glavna vrata ter soćeta pred sanktuarjem na greot, na oćbeh straneć nosaći insignij u ednaji ćastovanju.

Prićne se boćja služba u krunanje. Primas in od državnega zbora ućvoćeni nadćemisti palatin posadita na stopnicah glavnega oćhara kćlećemuo vćladaru krunu na glavu. Kraljica se dobi kruno, narveć se palatinov namestnik in primas samo dotaknuta njene rćme.

Med tem oćidaj stotinja hovevovov salve, katerim odgovaraju topovi na gori Gellert i zvonovi vsaga mesta. Godba svira Listovo mela „Krunanje“.

Po boćji službi se vrne kraljica s lastnim oćim spremstvom na dvor u prićne se ceremonija povućeje u vćseće slate na oćtroge za take, ki se su izćazali na boćjeći. Kralj, sedeć na prestolu, se dotakne s mećem sv. Stefana rćme izvoćenega, ki ga pokćićta namestnik judicis ćustice i minister na kraljevem dvoru.

Po tej ceremoniji oćidejo vać narvoći u ćerke po ćesti, pregnećni u rćće-belo-rećenim blagom do prićneće estrade. Kralj, za njim namestnik vrhovnoga hćvlarja s golim mećem in škof s apostolskim krićem primas in nadškof u Kalocsa, namestni palatin i predsednik ćbeh zbornic stoćje na estradi. Krić u levici, dvigajuć tri prate desnice, obrnjen oroti vzhodu, prićeće kralj na sestravo.

Za tem zakliće namestnik palatina „Eljes a kiraly is (Zivel kralji) Zopet salve pulk in topov.“

Kralj se na to vrne s spremstvom u ćerkev, zunj pa se sestavi spreved h kraljevćemu griću.

Spređaj huzari, nato odpolasta municipijev, člani državnega zbora i ogrski i skupni ministri ić, nato na konjih ogrski glasnici, ednaji zastavovoi, ogrski vrhovni vratar, zastavovći u insignijama, namestnik palatina, nadvojvode; za njimi kralj, nekoliko spređaj škof s apostolskim krićem, na levi namestnik najvćljega hćvlarja s golim mećem, za kraljev najvćji dvorćnik, najvćji komornik, kapitan telerne garde i generalni adjutant, na oćbeh straneć gardisti i na koncu ćete ogrske telerne grde, nato u vozovu oba kraljevica komisarja, oba varuha kruno i duhovnitvo, koćno eskadrona huzarjev.

Na trgu Sent György se ustavi spreved pred kraljevim grićem i se rasporeći. Kralj jaha na grć ter zamahne s mećem sv. Stefana na širi dele sveta, nakar se kralj vrne na dvor.

Tam je pripravljena kraljevćka gostija. Kralj i kraljica imata poseben prostor na estradi, s njimi primas, papćev nuncij, nadškof u Kalocsa i palatinov namestnik. Strećejo jlm najvćji toćaj i najvćji mćzi strećaj, oba izvoćena iz državnega zbora. Po kraljevćki gostiji se umaknuta vćladarja u oćjem spremstvu u noćtranje prostore.

Obe zbornici nadajućeta nato skupno sejo ter konćta krunanje s protokolom.

Popoldne se vrši poklonitev na dvoru.

Pred krunanjem se vrše ić dva dni poprej ceremonije prenosa insignij, kar se ponovi u obratnem reću po krunanju.

Izpred sodišća.

Mladi zloćinec.

Maribor, 22. decembra. 20-letni v Mariboru rojeni trgovski pomoćnik Oto Jahn se je moral zaradi tatvine, poverebe in goćljuje pred sodnijo zagovarjati. Vinotrcu Francu Roth u Rotweinu ukradeć je 1400 kron, od katerih su mu en bankovec za 1000 kron pravocaćno nazaj vzeli. V Eisenerzu je bil že preje delavcem nabrani denar za živila v znesku 195 K poveril. Tudi krćmarici Chum poveril je 140 K. Sodiñja je obsoćila mladoga zloćinca na 10 mesećev tećke jeće.

„Angleć“ — žalićev.

Frankfurt, 20. decembra. Pred sodnijo u Bergenu je bil neki drožist obsoćen na 30 mark denarne globe, ker je nekega poljskega ćuvaja žalić u besedo „Englander“ (Angleć). Sodiñja je rekla, da se Anglića daniel ne oćira na ćlovećku ćast i poćtenje in da je torej beseda „Angleć“ obenem oćitanje prostactva i ničvrednosti.

Iz tajne rasprave.

Gradec, 22. decembra. Pred tukajšnjio deželno sodnijo se je imel zagovarjati 38-letni duhovnik Alojz M. Moreć u Stivola zaradi zloćina nenravnosti zoper naturo po § 129b ter oćvrumbe po § 128 in zloćina zapeljavanja k nećistosti po § 132 k. p. Bil je u zmislu teh paragrafov obsoćen na 18 mesećev tećke jeće z enim trdim lećićem vsakih 4 dni.

Navijanje cen.

Celoveć, 21. decembra. Dne 14. aprila se je proti tovarnarju mila Pavlu Hachever u trgovćemuo nastavljen Fritzu Felić dokontala rasprava zaradi navijanja cen pri žaji u fićolu. Sodiñik je obsoćil Hatheyers na dva meseća strogega zapore u 2000 krun globe. Fella pa na ćet dni strogega zapore u 1500 K globe. Proti tej razsoćbi se je vćloćil pritiv. Pri tej prizivni raspravi je bila cela vrsta novih prić zaslićzava. Sodba se je sprimenila takole: Pri Hatheyeru je bilo kaznen spremenjena na en mesec strogega zapore u 2000 krun globe, pri Fellu pa se je prvo razsoćbo potrdilo. V vćmeljevarstvu je predsednik naglašal, da se pri sćloćni draginji pri kupćji mora gotovi doćićeć doćeći, ne pa 3- do 4-krat toćiko, kolikor znaća napotost med nakupovalno i prodajaluo cenou.

Cenjeni naroćniki

se prosijo, ob koncu sedanjega leta, da naj biagovoljujo naroćnino takoj vpsolati, ker je naroćnina pri nas kakor pri vćah ćasopisnih u naprej plaćati.

V novem letu 1917 stane ćasopisna za celo leto:

u Avstriji K 5.—
u Nemćiji 7.—

Na Ogrskom (Hrvatskom, Slavonji, u Boani i u Hercegovini) stane nać list K 550; u teć dežel pa se ne sme denar na nas ućravnest poćtićati; kdor hoć u teć dećelah „Stajorca“ u novem letu loćovati, mora ići k svoćji poćti i u tam „Stajorca“ plaćati.

Prićtati u prićtati! Delujte u vserzi naćomi za razširjenje našega lista.

Razno.

Cenjeni naroćniki. Konec leta prihaja u usojamo si ućljudno cenjene naroćnice vabici na zopetno naroćenje „Stajorca“. V teć letu, kakor že preje je nać list dokazal, da je najbolji zagovornik ljudskih pravice, pa tudi najzvestećje glasilo avstrijskega

misljenja. Ni čuda, da si je „Stajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah in na vseh frontah, v strelskih jarkih ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bo imelo tudi letošnje vabilo za naročanje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vposlijejo naročnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Stajerc“ ostal bo vedno zvest svojemu naprednemu, stajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Vpoklic pod orožje. Pri prebiranju do spodaj označenega vpoklicnega dneva (10. januarja 1917) za črnovojniško službo z orožjem sposobni avstrijski črnovojniki rojstnih letnikov 1879, 1878, 1877, 1876, 1875, 1874, 1873 in 1872 so, v kolikor že niso k službi z orožjem poklicani ali od te službe z ozirom javne službe ali interesa na določeni ali nedoločeni čas odpuščeni, v poklicani in morajo priti k v njih črnovojniškem legitimacijskem listu označenem nadomestnem okrajnem poveljstvu, oziroma deželno-brambenem (deželno-strelskem) nadomestnem okrajnem poveljstvu dne 10. januarja 1917.

Program nove vlade. Uradni komentar k imenovanju nove vlade pravi: V resnem času so bili sedanja vlada izročeni posli. Prevzela jih je s čutom velike odgovornosti, ki jo mora nositi. Vzporedno popolnih ustavnih razmer, usvaritev potrebnih predpogojev za to, izravnanje potov za parlament, bo visoki cilj vlade. Zavedajoč to pot, bo predložila po naročilu Njegovca Velikanstva cesarja z dne 2. novembra 1916 glede v členu VIII. državnih osnovnih zakonov z dne 21. decembra 1867 za poslovanje v vladni in izvršilni oblasti predložila priseg svoje na izpolnitev te določbe navede predloge. Med prvimi nakladi vlade se nalaga sklep pogodbe med otoma državama monarhije glede njih gospodarskega razmerja ter pripravljane ožjih gospodarskih odnosov napram Nemčiji. Parlamentu se bodo predložile te združene zadeve ter trgovinski pogodbe, ki naj se sklenejo z drugimi državami, svoj čas v odobrenje. Politika in gospodarska konsolidacija Avstrije, stritost sil vseh v državi živčih narodov, resitev velikih socialnih nalog, ki so valed vojne priobito na pomenu, izpolnitev ljudske vzgoje v smeri splošne izobrazbe, nadvrjene utrditve doraščajoče mladine in utrditve državljanskega mišljenja, valed vojne potrebna nova ureditev državnega gospodarstva, ločenje ran vojne ter zopetna zgradba razdeljenega in vse polno drugih vstajajočih nujnih vprašanj stavijo do vlade in parlamenta v najdnevnejši največje zahteve. Nepozabljeni naj bodo naši za obrambo domovine boreci in vojniki, za katere bidejo v Avstriji vsa srca in za katerih invalide in rastoče skrbeti smatra vlada za svojo svetlo dolžnost. Lastnoročno pismo Nj. vjega Velikanstva z dne 4. novembra t. l. o bodočem razmerju Galicije v organiziran države bo razložilo vladi za vodilo njenega delovanja. Vlada se bo vprjela teh nalog brez odloga, vporabljaloc obstoječe predpriprave. Vlada upa, da jo bo dnh javnosti, občest, valed izkušenj vojne, v tem prizadevanju podpiral in da bo parlament v raveni svojega ustavnega namena pomagal pri izv. št. tej nalog. Sedajji čas zahteva napora vseh sil. Občudovanja vredna požrtvovalnost prebivalstva, ki neomajno prenaša breme vojne, nalaga vladi dvojno dolžnost v prvi vrsti in neprestano skrbeti za ljudsko prehrano. Vlada se danes še neče obrniti na javnost s obirnim programom. Ona pa se ne obotavlja označiti splošno smer, v katero bo pravica napram vsem narodom monarhije kreniti, zadevajoč se, da potrebuje sodelovanja vseh onih, katerim je bodočnost Avstrije pri srcu.

Kake potuje mast. Gostilničar Jakob Barov v Budimpešti je naročil agentinji gospe Ligeti, naj mu dobi kupca za 140 meterskih stotov masti, a kupec mora več plačati, kakor znaša najvišja cena. Gospa Ligeti pa je stvar naznanila uradu za živila in ta urad ji je dal dva detektiva, da z njiju pomočjo ta slučaj pojasni. Detektiva sta šla h gostilničarju in se oglasila kot kupca njegove masti. Gostilničar je zahteval, naj mu takoj plačata in ker sta bila moža seveda „suha“, je gospa Ligeti pohitela k firmi Matija Perless ter tam dobila 150.000 kron na posodo. Detektiva sta ta denar dala gostilničarju Barosu, ki jih je končno peljal k prekajalcu Rothschildu. Šele ta je vedel, kdo ima praznoprav mast in peljal je nezmana mu detektiva k firmi — Matija Perless, ki je dala gospej Ligeti 150.000 kron, nevedoč seveda, da jih dobi nazaj. Izkazalo se je, da je Perless naročil agentu Revesu, naj mu proda mast dosti dražje, kakor znaša najvišja cena. Reves je najel za prodajo Rothschilda, ta pa zopet Barosa in Baros končec gospe Ligeti. Policija je zaprla Rothschilda, Revesa in Barosa, proti firmi Perless pa je podala kazensko ovadbo. Preiskava je dognala, da je nameravala firma Perless ta teden zaklati 1200 prašičev ter da je to mast ponajla že za 40 % dražje nego znaša najvišja cena.

Današnja vrednost denarja. V Berlinu je imel tuji denar 16. t. m. naslednjo vrednost: ameriški dolar 5-62 M (marke), nizozemski goldinar 2-38 M, danska krona 1-63 M, švedska krona 1-71 M, norveška krona 1-65 M, švicarski frank 1-17 M, avstrijska krona 0-64 M, bulgarski lev (frank) 0-79 M. — Na Dunaju istega dne: nemška marka 1-56 K (v miru 1-18), nizozemski goldinar 3-74 K (v miru 1-98), švicarski frank 1-83 K (v miru 1-95), švedska krona 2-95 K (v miru 1-32), bulgarski lev 1-25 K (v miru 0-95), dolar 8-82 K (v miru 4-94), ruski rubelj 3-15 K (v miru 2-54). — V Šviciji: francoski frank 0-84 fr., angleški funt 23-90 fr., nemška marka 0-80 fr., laška lira 0-71 fr., nizozemski goldinar 2 fr., avstrijska krona 0-59 fr., švedska krona 1-44 fr., ruski rubelj 1-44 fr., ameriški dolar 4-90 fr., španjska peseta 1-05 fr.

Cestne razmere v Pragerhofu. Graški listi pišejo: Od Slovečke Bistrice preko Pragerhofa v Ptuj vodeča okrajna cesta se nahaja v tako žalostnem položaju, da se o strokovnjakem ravnanju sploh ne more več govoriti. Pri temu se mora opozniti, da je občina Spodnja Poljskava, h kateri spada tudi Pragerhof, največja dvakoplačevalka v okraju. Šele od table, ki označuje začetek ptujskega okraja, postaja cesta izborna. Tu se gre ravno za okraj, ki ga prosto izvoljeni možje izbornu upravljajo, medtem ko so v okraju Sloveška Bistrica iz narodnih virovk mogočezi dveh občin izvolitev v okrajni zastop prepričili. Vladni komisar je obljubil sicer z ozirom na slabo cesto pomoč, ali dovolil se je mnogo premalo gramozu. Jarek za vodo že dve leti ni bil izčiščen. Pri pošteno izvoljenemu okrajnemu zastopu bi bilo tako zanemarjenje važne ceste popolnoma izključeno. — Tako listi! Pa tudi mi smo dobili od mnogih strani že hude protizbore zaradi cestnih razmer v slovebištrškem okraju, ki nima okrajnega zastopa, ker so slovenski zastopi dveh občin izvolitev prepričili. Vsaakemu se bode to gabilo, komur se gre v prvi vrsti za gospodarstvo izboljšanje, za gospodarski prid tega ali onega okraja, ne pa za politično gnjto, ki nam je itak že v mirnih časih dovolj škode napravila.

Analfabeti. Analfabetov pride na 1000 ljudi: v Rusiji 917, v Srbiji 490, v Italiji 342, v Belgiji 101, na Francoskem 80, na Angleskem 10, v Nemčiji 0-04, v Avstro-Ogrski 340 (semo v Avstriji 165). Najmanj analfabetov v naši državi je na Predarlskem (0-8%); na Koroskem jih je 12-3% v Galiciji 40-6%, v Bukovini 53-9%, v Dalmaciji 62-8%. Po narodnosti je najmanj analfabetov pri Čehih (2-4%), potem pri Nemcih (3-1%), največ pri Malorusih (61%). Vseh analfabetov v Avstriji je 460.809.

Neumna igrača. Pred kratkim ukradel je

11-letni Jožef Valenčak iz kleti nekega trgovca v S. V. Magdalenii pri Celju skatljivo s šestimi razstrelnimi kapselji, katere je potem med šolskimi otroci razdelil. 11-letni Albin Bednák je dne 15. t. m. razstrelil en kapselj, pri čemur mu je bila desna roka razmesarjena, tudi na desnem zgornjem stegnu je bil deček hudo ranjen.

Zaprti odorniki z žajfa. Iz Budimpešte se poroča: Proti agentom Aleksandru Totis, Jožefu Pfanner in Ignacu Landler se je uvedlo kazensko postopanje. Vsi trije so velike množine žajfe skupaj nakupili in potem v Avstrijo, zlasti na Dunaj, seveda za ogromne cene prodajali. Na vzhodnem kolodvoru na Dunaju se je 5 vagonov mila, ki je bilo last teh treh postojakov, zaplenilo.

Najvišje cene za klavne svinje. Stajersko cesarsko namestništvo razglasa: Ker se dogajajo slučajji, ko se svinjski kupci pri nakupovanju klavnih svinj ne ravnaajo po uradno določenih najvišjih cenah za klavne svinje, se znovci opozarja na sledeče najvišje cene, različne za svinje na svinjskih sejmi in različne za prodane svinje v hlevu. Za svinje na svinjskih sejmi veljajo sledeče najvišje cene: Za svinje, kojih živa teža znaša 60 do 90 kilogramov in ki so namenjene, da se jih odebeli, kilogram žive teže po 6 K 12 v., za debele klavne svinje ne glede na težo, kilogram žive teže po 6 K 94 v in za mesne svinje, težke več kakor 40 kilogramov, kilogram žive teže po 4 K 80 v. Pri prodaji na hlevih pa veljajo sledeče najvišje cene: za svinje, kojih živa teža znaša 60—80 kilogramov in ki so namenjene, da se jih odebeli, kilogram žive teže po 6 K, za debele klavne svinje ne glede na težo kilogram žive teže 6 K 80 v in za mesne svinje, težke več kakor 40 kilogramov, kilogram žive teže po 4 K 70 v.

Iz bajnega polja. So nam pisze z dne 18. decembra 1916: Srečno in veselo Novo leto, posebno pa ljubi mir želi vsem. Oj, da bi pač skoraj že se oglašal tako zaželjeni „mironi svon“ z vso novico — konec vojske! To je vželelo in pa želja moja iz bojnege polja. Z upanjem torej na skorajšnje svideenje, posredvaja vse Vaš svesti Otto Arsenšek, doma iz Sr. Roka nad Šumariem pri Jelšah. (6. K. T. D. Backeri, vojna pošta 419).

Iz vojskega vjetništva nam pišejo: 25. 11. 1916. — Srečno voščilo k Novemu letu 1917. Vam pošiljamo iz italijanskega vjetništva vsem domačim znancem in bralcem tega lista. Mihael Šulek, pešec iz Huma pri Ormožu, Johan Počunko, Johan Marzel, Spigec Simon, Straki Josef, Pucher Anton, Kusi Johann, desetnik, Lasbacher Anton, poddesetnik, Novak Johan, desetnik, Orlac Franc, Blaznik Franc, Rakusa Franc, Ravnjak Rudolf, Johan Šentak, vsi od polpota 87.

Marje je v Ptuj gopce Josefa Slawitsch rojena Huber, mati znaae in agledne trgovske družine. Pokojnica, ki je bila v 78. letu svoje starosti, je že 25 let v Botji vdanosti trpela na težki, mučni bolezni. Bila je splošno spoštovana, blaga žena, katere se bode rad vsakdo spominjal. Pogreb se je izvršil v četrtek, dne 28. decembra ob 3. uri popoldne, sv. masa zadušnica in rekviem se je brala v petek dne 29. decembra. Lahka bodi blagi pokojnici zemlja po trudaplcnem življenju!

Nadaljna veljava polovčnih dvokronskih not. Nekateri mislijo, da so postali počenici (narrgani) dvekronski bankovci novejši, ker so že izšli bankovci po eno krono. To je napatno. Dotični polovčni bankovci imajo svojo veljavo i sanaprej. Seveda bankovcev ni treba brez potrebe trgati, ali uradi so obvezani, da jih vzamejo.

Od roparjev. V Klaki pri Rogatcu bila je dne 16. t. m. pri nekemu napadu hrvaški roparjev kočarjeva hčerka Marija Radoslav od roparjev obstreljena. Težko ranjeno so morali v bolnišnico v Rogatec odpeljati. — Pri posestniku Antonu Vertovšek v Blanci pri Sevnici so roparji vlomili v shrambo za žito in so tam iz neke kšte povzdali 3140 kron gotovega denarja in tri hranilne knjižice, glaseče se na 1040, 3000

in 3682 kron. Gotovina je bila v hranilničnih knjižicah shranjena, katere so roparji na svojem begu proč vrgli. Orožniki so kot dozdevne tatove aretirali hlapca Franca Dobrina in posestnika njegovega sina Stefana Mirt.

Pridni kolodvorski gostilničar. „Grazier Tagblatt“ poroča: Tudi na Stajerskem imamo neko kolodvorsko gostilno, katere najemnik vkljub vojni in oderniški blaznosti ni izgubil čuta za človečanstvo. Imel sem lani in letos nekaterokrat priliko, vpogledati v kolodvorski gostilni v Pragerhofu (najemnik g. Tröster) tarife za jedila in pijače. Cene so bile nižje, kakor v restavraciji v Bozenu. Ko je v Gradcu goveji gulaš že 2 kroni stal, plačal sem zanj v Pragerhofu v gostilni 2. razreda samo 80 vinarjev. Ta razlika vladala je tudi pri vseh drugih jedilih. Povijanje cen pive se je tam šele pojavilo, ko je bila stara zaloga piva vporabljena, kajti gosp. Tröster ni hotel nepošteno obogateti. Za vojake, ki se skozi Pragerhof vozijo, obstoji posebna tarifa. G. Trösterju se je že v ogrskih listih hvalo izrazilo za njegovo človekoljubno postopanje. In tudi v Pragerhofu preskrba življenjskih sredstev ni lažja nego kje drugod!

Nepravilnost s hudimi posledicami. Gospa Johana Kiegele prišla je dne 21. t. m. v Maribor, da bi obiskala svojega kot praporščaka služečega sina. V svojem stanovanju pokazal je sin materi revolver, s katerim je postopal tako nepravilno, da so je sprožil. Krogla je šla materi skozi vrat in jo je smrtonosno ranila.

Hrvatski ropar vjet. Dne 18. t. m. bil je na kolodvoru v Grobelnem neki sumljivi fant aretirani. Imel prav nobenega izkaza. Izdal se je za mirarskega pomočnika Alojza Vuk. Našli so pri njemu več sto kron. Po izvedbi so dognale, da je Vuk od svoje vojaške čete, inf. regimenta št. 53, že pred daljšim časom desertiral. Od tega časa sem se je potepal kot član hrvatske roparske družbe po Spodnjem Stajerskem in je kradel ter ropal. Udeležil se je tudi več vlomov. Upati je, da ga bodo roko pravice s polno strogošću zadel. Kajti zločini hrvatskih roparskih tolp v naših krajih so že res vnebovpijoti.

Snežni plaz na Korškem. Iz Leisertala se poroča: Močni sneg, ki je imel večkrat s toplim vremenom, povzročil je mnogo nevarnih lavin ali plazov. V visoki ležeči vasi Flaits odtrgala je neka lavina pri posestvu Gruberja svinjaki hlev, pri čemur je bilo ub.ih štiri svinje. Tudi shramba za žito je bila poškodovana. V pokrajini Radgrabna je prišlo čez 20 lavin, ki so v gozdovih ogromno škodo napravili. V Leobnergraben ogrozila je lavina lovsko hišo; velika lavina, ki je prišla skozi Laugraben, zaprla je pot skozi Leobnergraben v višini 7 metrov s snegom in lesom. Tudi se je razšlo staro cesto od Gmündu in Spittal, kjer so bili njene mostovi razdrobljeni. Pa tudi iz ostalih krajev Leisertala se poroča o mnogih snežnih plazih, ki so povzročili ogromno škodo.

Pozdrav iz bojišča. Slovenski pionirji iz Ptuj, ki se že skozi več mesecev borijo na južni fronti, želijo vsem slovenskim dekletam in fantom in tudi očetom in materam srečno in veselo novo leto. Franc Horvat iz Stojnc pri Ptuj, Jožef Strelec iz Prvejec niže Ptuj, Martin Drevencik, Geročja vas pri Ptuj, Anton Kranjc, Sv. Andraž pri Leskovec, Marko Šiber, Suhor pri Metliki na Kranjskem, Franc Jeranovič, sv. Lenart niže Ptuj.

Rojstna hiša Nikite pogorela. K-B. poroča iz Cetinja z dne 23. decembra: Vseled neke nezdgo je včeraj rojstna hiša kralja Nikolaja v Njegušu pogorela. Pohištvo je bilo večinoma rešeno.

Vlomi. Iz Kozjega se poroča: V noči na 17. decembra so vlomili v trgovino Jožefa Plevnik in pokradli iz nje 300 kron gotovega denarja ter blaga v vrednosti 5600 kron. — V isti noči so vlomili zločinci tudi v vinsko klet Johana Prebil v Vrstanju; tam so pokradli 320 litrov vina v vrednosti

900 kron. — Konečno so poskusili doslej neznan tatovi pri posestnikih Urša Stukl. Lucija Zagar in Antonija Zakosšek v istem kraju vlomiti; posrečilo se jim pa ni, ker so bile hiše predobro zaprte.

Nezdga. V stroj za rezanje krme prišla je vsled lastne nepravilnosti neka 38 letna dekla posestnika Pušberle v Goricah pri Pörschachu na Korškem. Stroj ji je levo roko raztrgal in jo tudi drugače težko poškodoval.

Nova naša vlada. Ze v zadnji številki smo poročali, da je sestavljena nova avstrijska vlada pod načelstvom češkega veleposelnika grofa Clam Martinic. Ta nova vlada obstoji iz sledečih članov: Ministerski predsednik in poljedelski minister: grof Clam Martinic; notranje ministrstvo: baron Handel; finančni minister dr. pl. Spitzmüller; justično min.: baron Schenk; trgovinsko ministrstvo: dr. Urban; nemški minister-krajan: dr. Baernreither; delavsko ministrstvo: baron Trnka; naučno ministrstvo: baron Hussarek; železniško ministrstvo: baron Forster; domobransko ministrstvo: baron Georgi; gališko ministrstvo: dr. pl. Bobrzyński. Upati je, da bo de ta nova vlada imela uspeh in vsaj poskusila vstvariti predpogoje za novo moderno Avstrijo, kakoršna mora priti iz te krvave svetovne vojske.

Nad 4000 kron izgubila. Soprog posestnika Tereza Pergel pri Feldkirchenu na Korškem vračala se je te dni na svojem vozu domov; na potu je iz voza izgubila svojo ročno taško iz črnega usnja, v kateri se je nahajalo 4762 kron denarjev, nekaj žlic in jedil.

Zaplenba premoženja veleizdajalcev. Deželna sodnija v Trstu je izrekla zaplenbo premoženja kadeta v rezervi inf. reg. dr. Karla Artico in odv. dr. Emila Pincherle, ki sta zakrivila veleizdajstvo, ter Milana Marič iz Hercegovine, ki je ubel k sovražniku. — Deželna sodnija v Zari je izrekla za zaplenbo premoženja 16 prebivalcev neke občine v Boche, ki so zakrivili veleizdajstvo in so bili vsled tega na težko ječo od 10 do 20 let obsojeni. Nekateri teh prebivalcev so bili na smrt obsojeni, ali smrtna kazen se jim je milostnim potom v ječo spremenila.

Hrvatska opozicija se ne udeleži kronanja. Iz poročila K-B. o zasiedanju hrvatskega sabora z dne 21. decembra posnemamo, da so vse tri stranke hrvatsko-pravne opozicije izjavile, da odklonijo udeležbo pri kronanju iz državno-pravnih, političnih, narodnih in upravnih vzrokov. Sabor je potem brez te hrvatske opozicije sklenil udeležbo pri kronanju in izvolil tozadevno deputacijo.

Pozdrav iz bojišča. Piše se nam: Vojna pošta ... dne 19. decembra 1916: Cenjeno uredništvo „Stajerca“! Vselej in zdrave Božične praznike ter srečno Novo leto želi od Sočine fronte vsem čitateljem in čitateljicam „Stajerca“ s priščinim pozdravom Matija Batier, cugšdirer iz Spodnje Polskave.

Iz bojišča — tako se nam piše — Vam pošiljamo iskrene pozdrave v lepo stajersko domovino, in ob enem voščimo vesele Božične praznike vsem fantom in poštemim dekletam kakor čitateljem tega lista! Saperji bataljon 3: Breznik Anton iz Spodnje Ložnice pri Slov. Bistrici, poddesetnik Saurić Josef, Sele pri Brezicah, Spendija Franc iz Salovec pri Ormožu, Vrabl Martin iz Jursine pri Ptuj, Vašl Jakob, Jablanec pri Mariboru, Turk Anton iz Središča.

Bukarešta je bila cilj, — pa ne zadnji! Na neko čestitko je zmagoviti nemški feldmaršal Mackensen tako le odgovoril: „Iskreno zahvalo za ravno dobičene čestitke. Bukarešta je bila cilj, pa ne zadnji. Z Bogom naprej, kakor dosedaj: Mackensen.“

Za vojne liferante. V znani restavraciji Sacher so v soboto — ko je na Dunaju brezmesni dan — imeli na jedilnem listu med drugimi sledeče cene: juha 1 K 50 vin., goveja juha z jajcem 2 K, želvina juha 8 K, goveje meso z zeljem 9 K, prekajeno meso z zeljem 9 K 20 vin., rostbeef z graham 9 K 20 vin., goveje stegno pečeno 8 K 50 vin.,

kllobasa z gorčico 6 K, karp s koreninami 7 K, jajčnica z gobicami 5 K 50 vin., krompirjeva solata 1 K 40 vin., kumare v solati 4 K. — Take cene morejo plačati samo vojni liferantje.

Razpust društva „Slavija“. „Wiener Zeitung“ piše: Namestnik na Nižjem Avstrijskem je slovansko izobraževalno društvo „Slavija“ na Dunaju, I., Drachengasse 3, na podlagi § 24 postave od 15. novembra 1867 razpustil. Ta odločitev je postala pravomočna.

Zadnji telegrami.

Okoli 9000 Rusov vjetih.

Iz uradnih poročil od srede, dne 27. decembra.

Armada Mackensen. 9. armada je v petdnevni borbi močne, iz več žičnih črt obstoječe, trdno branjene postojanke Rusov na večih točkah predrla. Južno-zapadno od Rimnicul-Sarata so v širokosti 17 kilometrov popolnoma zavzete. Tudi donavska armada je vdrla z zavzetjem močno utrjenih vasi v fronto sovražnika in ga je prisilila, da se umakne v severno pripravljene postojanke. Boji so bili ljuti. Uspeh je vodstvu kakor četam zahvaliti. Krvave izgube nasprotnika so jako velike. Pustil je poleg tega od 22. decembra sem skupno 7600 vjetih, 27 strojnih pušk in 2 minka metalca v roki 9. armade. Število vjetih pri donavski armadi znaša nad 1300 mož. V Dobrušci se je napredovalo v napadu na mostičje Macin. Letalna brodovja so učinkovala uspešno za hrbitom sovražnika proti važnim železniškim in pristaniškim napravam.

Na ostalih bojiščih ničesar odločilnega.

Ravnanje pri dohodu sovražnih letal.

Oblast je izdala posebno navodilo, kako se je ravnati v slučaju, da bi priletel kak sovražni letalec. Doslej smo bili popolnoma obvarovani od obiska sovražnih letalcev. Tudi zdaj se takih obiskov ravno ni bati. Izključeni pa vendar niso. Zato naj se vsako natančno drži oblastvenih določil.

Novi nabori.

Oblastveni razglas določa zopetno prebiranje črnovojniških zavezancev rojstnih letnikov 1898 do vstevši 1892. Ti obvezanci se morajo oglašiti do najkasneje 4. januarja 1917 v občinskem uradu. Prebiranje se bo izvršilo v času od 10. januarja pa do 5. februarja 1917.

Ženitna ponudba.

Posestnik in vdovec želi vdovo ali dekle, ki ima najmanj 800 K gotovega premoženja, oženiti. Ponudbe na upravo „Stajerca“. 363

Loterijske številke.

Gradec, 20. decemb. 1916: 10, 66, 69, 78, 71.
Trst, 13. dec. 1916: 28, 44, 19, 58, 33.

Fotografije (Porträt) kot znamke

(marke liki znamkam na pišmah), in depistice slika in deluje po vrti polski fotografiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental, Stev. 130. Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko.

Mlin

v dobrem stanju, se sprejme v najem. Naglasov pove uprava tega lista. 516

Mehurana suha soba

se išče od nekega penzionista. Vprašanja na upravo tega lista. 515

Čaj

ki se potrebuje stiskarja ako se pridene do zavrti čaj, "Sida-menten praeke" ali pa "Sida-menten praeke", 2 do 3 kane tice Sida-praeke na kaneer-čaja. 1 zavrtak "judeu" etane 20 vin. in "limonadu" praeke pa 40 vin. Po polti se pošlja napajanje 12 zavrtkov po povratu. Za etane jako prijemljivo. Smiselno po tretino za vsake identike in za dvanabo rač. Razpoložni- nica Jos. Berda. Ljubljana. Zeljarska ulica 14. Za pristope in trgovce pri voljen naročilu prijeti. 429

Gospodinja ali restavracijska kuharica

išče za 1. januarja 1917 službu. Naslov pove uprava "Stajerca". 539

Delavci

za zemljo in beton
zidarji in tesarji

se sprejmejo na stavbenem prostoru v Rušah pri Mariboru. Dobro plačilo. Za stanovanja in hrano se skrbi. 508

Učenec

krepek in zdrav, zmožen obeh deželnih jezikov, se sprejme v trgovini z železnino Vinzenz Leposcha, Ptuj. 548

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptuj

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž)

Srečno in veselo novo leto!

D. Rakusch

veletrgovina z železjem
Celje.

Karl Preischka

hotel "Deutsches Haus"
Celje.

Lukas Putan

trgovec
Celje.

Gustav Stiger

veletrgovina
Celje.

Ženitna penudba.

Trezen, dobrosrčen vdovec srednjih let, prijetne zunanosti, hišni in zemljski posestnik in vzgleden rokodelce v lepem trgu na Stajerskem, se želi v sribo ženitve seznaniti tem potom z deklico ali vdovo z primernim premoženjem. — Ponudbe z sliko na naslov: Straß 30, bei Spielfeld. 542

8 vinarjev

(za dopolnilo) Vaj stane moj glavni cenik, ki se Vam na zahtev brezplačno dopolnje. Prva fabrika na r. Manos Konrad, c. in kr. dvorni liferant, Rix st. 1502, Celica. Niklaste ali jednene anker-ure K 6, 7, 8. — Vojne spominske ure, niški ali jedn K 11, 12. — Armadne rad-ure, niški ali jedn K 12. — Mas. srebr. anker-rem-ura K 19, 20. 3 leta pisarne garancije. Razpoljajanje po povz. Izmerjava dovoljena ali denar nazaj. 546

Ljudska kopelj mestnega

kopaljšča v Ptuj.

Cas za kope oje ob delavskih od 12 ure do 2 ure popoldne (slajajanje) se od 12 do 1 ure zjutraj, se odredjaba 12 praznikov od 11 do 12 ure popoldne
1. kopelj s vročo, hladno, soto ali "Pomlad" s kupa. 6 — 20

Mayfarth'ov Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najiz-
bornejši in najcenejši, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca:

Št. 0 —	65 litrov
1 —	120—130
2 —	220—250
3 —	120—130

Ilustrirani katalog št. 1087 za-
stoj in franko.

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II, Taberstrasse 71

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

Isče so zastopnike.

Priporočljiva domača sredstva.

Stirski želeni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) ind. steklenica 2 K. Tekočina za prsi in pljuča, stekl. 1.60 K, vel. stekl. 2.40 K proti kašlu. Tekl. sap. ind. Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihu 1.50 K. — Balsam za gihu, ode v bvece stekl. 1.50 K; i. v. v. masilo, ki odstrani bolečine. Bleburški živinski praeke à 1.50 K. Praeke proti dvajanju krvi v žilovski vodi à 1.60 — Izvirni sirup za podgane, nuš, škurie à 1.50. Razpoljajanje L. Herbst, spetska Bielburg na Korčakem. 49

Firniž iz laneno- vega olja

kupim v vsaki množini.

Oldenbruch u. Sohn & Comp., industrija
laka in barv Kritzendorf pri Dunaju. — Po-
nudbe le z navedbo cene. 557

Kupim sir (Topfen)

največje množine, skozi celo leto, tudi v mir-
nih časih. Išcem nakupovalce, plačam provi-
zijo za posredovanje. Prosim oferte na pod-
jetje s sirom Max Weise, Dunaj XII., Schön-
brunnerstrasse 196. 453

Vom tiefsten Schmerze gebeugt
geben wir allen Verwandten und
teilnehmenden Freunden die tiefbe-
trübende Nachricht, daß unser arme,
gute Mutter, Schwieger-, Großmutter
und Tante, Frau

Josefa Slawitsch geb. Huber

Private

Dienstag den 26. Dezember 1916 um
1/9 Uhr abends nach langen, 25-
jährigen, mit Gottesgeduld ertrage-
nen schweren Leiden, versehen mit
der Tröstung der heiligen Sterbe-
sakramente, im 78. Lebensjahre sanft
entschlafen ist.

Pettau, am 27. Dezember 1916.

564

Familie Slawitsch.

Od najglobkejšee žalosti potrti
dajemo vsem sorodnikom in sozalu-
jočim prijateljem globoko žalostno
vest, da je naša vloga, dobra mati,
tašča, stara mati in teta, gospa

Josefa Slawitsch roj. Huber

zasebnica

v torek, dne 26. decembra 1916 ob
1/9. uri zvečer, po dolgem, 25-letnem,
z Božjo potrpežljivostjo prenašanem
težkem trpljenju, prevedena s tolaž-
bami svetih sakramentov za umira-
joče, v 78. letu svoje starosti mirno
zaspala.

Ptuj, 27. decembra 1916.

Družina Slawitsch.

Dobra „IKO“ ura

je od vseh občudovana in zaželjena, kajti ona je
mojstersko delo urarske umetnosti!

410	Nikel-anker-Roskopf-ura	410
706	Roskopf-ura, kolegeje v lanching	936
449	Roskopf-ura, prvirani, močno posredni dvojili	720
	Buttler	940
780	Svetilna cilindrična-remontirana-ura	970
600	Radiom-žepna ura, svetli poročila	1—
1450	Veritica iz bele kovine K 280, nikel	1500
1203	Dobra ura-budilnica	480
1360	Lepa stenska ura	250
1142	Svetilna žepna	15
1149	Svetilna žepna, 3 deli	490
468	Dobro-izločeno	530
1265	Diamant za rezanje stekla	240
1645	Uram, žilno na srebru	570
1022	Svetilna rožni venec	730
518	Nikel-kavalir-ka ura	980
513	Nikel-tala-ura, dvojni mantel	13—
712	Nikel-anker „IKO“-ura, 12 rubinov	53—
726	Svetilna „IKO“-ura, dvojni mantel	930
863	Svetilna danška ura 6 urah	13—
817	Svetilna danška ura, dvojni mantel	5
866	Dobro svetilna danška veritica	1050
1316	Lepa ura na pedelj	

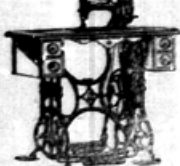
Razposiljatev po povzročju, kar ne izmenja!
Velikanska izbira ur, veritice, prstanov, kinf, zahtevate ga
daril od vsakega krasnem ceniku zaustiti in franko.

Vse ure so natančno regulirane.

Lasna fabrika ur v Švici. — Lasna marka „IKO“ svetovno znana.
Kritična razpoložljiva bila 320

H. Suttner v Ljubljani 701.
Svetovno znana vola delavca dobrih ur. — Nohova Stijaka.

Brata Slawitsch v Ptuj

Čistilniplati in Dagotopusa

prilporeča terzine fivalne stroje	
(Nämaschinen) po slediši ceni:	
Finger A ročna makina K 70—	
Singer A „K 70—	80—
Dürkopp-Singer „K 90—	100—
Dürkopp-Ringschiff za li-	
vilje	K 150—
Dürkopp-Zentralboihin	
za šivilje	K 100—
Dürkopp-Ringschiff za	
krojake	K 180—
Dürkopp-Zentralboihin mit versenklaren (Barfett)	
Lasmasmasin g	K 180—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za šivilje	K 160—
Minerva A	K 140—
Minerva C za krojače in šivilje	K 180—
Howe C za krojače in šivilje	K 100—
Dehl (Bestandteile) za vsakovrstne stroje	
— Kaino cene so nižje	
kakor povzodi. — Poslamo, da se naj vasi zaupno do nas obrne,	
ker solidnost je le čistim znana, kateri imajo masine od nas.	
Cenik brezplačno.	608

Mesčanska parna zaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj uraven klezmaio in pinarstvo
hiso postavljena je parna žaga vankomar
v porabo.
Vankomar se las hlodi id., ker po sestavi
takoj rastaga. Vsakele po maso tudi sam
oblasti, vrstati, spahati i. t. d.

Viničarja

se išče za večji vinograd s 3—4 delavskimi
močmi. Dnevna plača K 140, mleko od dveh
krav, polje, drva. Vprašanja na upravnishvo
tega lista.

Ura za napestnik z varstvom iz stekla

Ure za napestnik z usajane permetom, velika oblika K 8—
radum K 12—, ure za napestnik, mala oblika K 10—, 12—,
radum K 15—, 18—, s prečnikom anker-kolegeje K 24—,
gizanka Amalia K 30—, Omega K 60—, radum K 10—, več
z varstvom za steklo K 2—, več. Vojna ura z dobim anker-
kolegejem K 6—, proma-kakovost K 10—, pravostrebo K 20—,
Zepne ure-budilnice K 24—, radum K 12—, Vojna budilnica,
zaniklana, 20 cm visoka K 8—, prima-kakovost K 10—, Radlo
niza „Johann“ K 12—, Tri leta garancije. Se pošlje le proti
poljatihi svote z K 1— za zavoj in polnimo franko po vsem
Avstro-Ogrskem in na bojkile po prvi zalogi vojakskih ur

Max Böhnel

Dunaj IV., Margarethenstrasse 27 51.

Originalni fabrikni cenik zastoji. 481
Novo! Dvumoto-žepna veritica (tber bazerje) 20 kron. Novo!

Namesto žvepla proti očiščenju

Natriumthiosulfat

se rabi leta sem z najboljšim uspehom in
priporoča od prvih avtoritet najbolje. Oddaja,
dokler je v zalogi. Samuel Spitzer, Kismarton
na Ogrskem. 487

Boljši kmetski ali umetni mlin

v dobrem stanju se vzame takoj v najem.
Ponudbe na jpravo tega lista. 606

JOSEF MARTINZ

(Ljubljana 1256) Maribor ob Dravi (Ljubljana 1256)

oddaja: 518

galanterijsko, igralno, kratko in tkano blago

po najnižjih dnevnihi cenah.

Naročila in vprašanja se takoj rešijo.

100 litrov domače pijače

ovestilno, vlastno in iz-ogaseči se lahko vsako
sami napravi s majhnimi stroki. V zalogi so
stanana, jabolk, grenadine, malinove, tu-
skalni brusnice, poprovi metvice, pomara-
nce, jencence, vijence, Neupreh izkipebi.

Ta domača pijača se lahko poje polati hladna,
poziati tudi vroča namesto ruma ali zgnosa. Sestavine z na-
lanenim navodilom stanajo K 10— franko po povzročju. Za ekono-
mije, tvorice, večja gospodinjstva, delavce itd., neprecu-
ljive vrednosti, ker to delavca sreči in se optani in nepova-
delaznostost na ne trpi. 433

Jan. Grollich, Engel-Drogerie Brno 636, Moravsko.

Kdor boče v rojcem na bojkile s posicijo praktično

ljubavnihi darilom

veliko vojna pripraviti, ta naj naroči svoje orno 513

vojna garnituro

obetajoče iz slediših, za vsačega vojaka neobhodno potrebnih ra-
nih predmetov.

1 armadna ura na napestnik s radij-efernico, ki sveti ponoči,
s 8-letno garancijo.

1 vojaška žepna svetilka z baterijo, elektr. luč v žepu, naj-
boljši fabrikat.

1 aparat za lastno raziranje v elegantni izpeljavi, z nevarno
tlim.

1 vojni žepni užigalnik, tako: opoj pri vnetu in doč u, brez
baterije.

1 pero (Füller), pisje vijoletno brez črnih, brez svinčnika, se
le v vodi namoči.

1 vojaški žepni nož, solniško jeklo, 2 klinji in priprava za od-
pravo steklene.

1 vojna denarnica iz jute-imitacije, se praktično in va. so napre-
Ti predmeti bi posamezno kupljeni 30 kren stali; z radi vo-
litke zalogi oddajam kotovitno vojno garnituro, var gori popu-
predmeti se la 22-50 K proti povzročju (pri vojo-
polni dostav naprej).

JAKOB KÖNIG, Dunaj II., 251, Löwengasse Nr. 37a

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Stole (Zimmersessel)

po 4—, 5—, 6— kron se dobijo v zalogi
SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptuj.